

נע ידיעות.

וואל געשאפן הערען א אינהעםמיציע-
פאנער צו בויען שטעטען, רעגירונגס-
געביידעס א. ה. ה. דער דאזיקער בו-
רושעס וואל געקעמט הערען פון פער-
ציעלע סעפטה-העלען.

אין קרים בון 1 סיליון נאשות, בע-
זונדער הערס געשטאנענעל ערקלערט
פון אין צפון פער פון קרים וואל גע-
שטען א אייגנאמער יורושער נעבס.
— דער נע 5 העליון פון ארץ-
ישראל לארד פלופער און שוין פון
זיין העקטאציע צוריקגעקומען קיין ארץ-
ישראל.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

דער מצב פון דער היעגער גערטנער - פערמע.

II

זי מיר האבען שוין אנגעהויבן האט דו שלעכטע עקאנאמישע לטען פון דער פערמע פערמאדאמט צו רעהע נישט נעמאנשענע רעוולוטאמען העל-כע האבען דערפיהרט צו פערשנרענטע פרויערונג פאלען.

זי מיר האבען נאך פאט אפניגע חרשנפאר-ריק פאנעווען אויף דער גרויסער נישט רובסונקעט און שרענדער עולה, העל-כע די נטיע און בענטאנען אננאשני-רענינג אין דער פערמע א נישט-יו-רושען רונקעסאך, און זי עס חיות ויך איצט ארויס אין אונזער פארמאדא-אויפן אדרעס פון דער נטיע נעמען א פולשטענדיג בענדינענער.

פער דעם דאזיגע גערטנער - שולע איז פילע פעהר זי א געהענהלכע שולע אין העלכער די שולער בעקי-מען בילדונג און לעהרע.

אין דער גערטנער - פערמע, האט די שולער פערבליבען אין מסד פון דער גענצער ציט פון זייער לעהרע, דאר-פען זי אויפער דער לעהרע אויך בע-קומען ערנאונג, א יודיש - נעציאנאלע ערנאונג. אין דער פערזען פון דער-קאמאר דארפן זי האבען נישט בלויז א לעהרער נאך אויך א פאפער, פארם נאך, הען אין געקענט צו די אפאל-לינג יאהרען זענען הינט פעהרען אויף דער פערמע פיהר וועגנרליכע על-פערמען.

אין דער פערמע לערנען זי, דארט עפען זי אין שלאפען, דארט פער-ברענגען זי די גאנצע ציט, און אין דער דאזיגער שולע דארף מען זי נעמען אויך געמינע ערנאונג, און א געמינען אינהאלט פאר זייער לע-פען.

און דאס קען געשעהן נאך פא א יור שטען לעבער, און וויכטיגס פא א יודיש-נעציאנאלען דירעקטאר, העלכער ואל זיין פעהר זי א פאפער - דירעק-טאר, העלכער ואל האבען פולקערען וין און געפאל פאר דער חובסונגער ארבעט, העלכע עס פיהרט אויס אזא פערמע אין אונזער געוועלטהעלליכע לעבען.

אין דאזיגן קאנען בשום אופן נישט גענימען הערען אין בעטראכט די טא-פאנען פאט העלכע עס פערמירנען ויך די גמינע פארשטעהער, ערקלערע-דיג אז א יודישער דירעקטאר האט פערלעגנט א פיער העכערן לויטן העלכען זי האבען נישט געקענט נאכ-קומען צוליב טענגעל אין פילען.

מען דארף געדענקען אז די גער-טנער פערמע פאר נישט און קען נישט בעטראכט הערען פון סוחרשען שטאנ-דעס, ד. ה. בעפארזענען דאס האט אין ביליגער.

אוי, די אקציעס...

א מאנאלאג פון אנטאלינגען סוחר און היינטיגען מקבל.

אוי די אקציעס, די אקציעס, זי בעפען מיר דאס לעבען אהען, זי פערפאלגען פא אויף שריט אין פרום, אין לאפען מיר נישט קיין מנהלה, אנטאלינגען נישט אפגעל, א מלחמה-ארטיקלעל דאס מין אקציעס, הער האט פון דעם געהאט פערזענליכע, מען האט דערזעהלען אז ס'זענען עפעס פעהרענען אקציען-געוועלטהעלען, קיי-נער האט נישט געהאט האסערע מין קטניות דאס אוי, און פאט אפאל גע-הארען א מרע אקציעס.

פאקעט פא שוין גארנישט זי די דאזיגע אקציעס האבען מיר פערבן-פערען און פערזענליכע דאס לעבען גיין היינטיגען פאט, אז קען שים יוד ואל פון זי נישט היימען.

קודם פא אקציעס נומער אינס ו מוס עפליכע יאהר צוריק, הען אחינו - בני - ישראל האבען נאך דער מלחמה נישט געהאט האס צו מהון, זענען זי, בידוע, געהארען פוחרים פון ואלופע, מען האט זיך געדעהט אין גאס און געהאט אהנער פאט צומי-מען און געהאט פרינסה, גיין אויך דאך

אויפגעשטעלט האט דער דירעקטאר דערפאר נישט געווען קיין פאפערען אויסדרוק זי, האט א גורם. עס און פעהרען א שמועה אז די פרוי פונם לעפער איז בון פאט א ציט צוריק געהען א אקטיווע פול-מהערען אין, רעוועלוציע.

אין הענען פשוט? עס איז אפילו פעהרען א ספעציעל יודישע פריבלען העלכע גאט אכטונג אויף דער קיך, זי האט אונז ערקלערט אז דא איז אלץ כשר, העל קיין פלעש קאכט מען א נאנג נאחר נישט, אבער א שולער האט אונז פון דער נישט בע-מערקט אז הען אויף יום - טוב האט מען פאר זי געקאכט פלעשיגע מאכלים האט מען זי געגעבען צו עפען אין

די זיצונג פון קהלה-ראמ.

שבת-צו נאכמיס איז פארגעקומען א פלעגער-זיצונג פון קהלה-ראמ אויף העלכער עס האבען זיך געפונען פלע פרינסים אויפער צומי האס קומען שוין א געהענע ציט נישט אויף די זיצונג.

עס זענען אויך דאס ערשטע מאל געקומען די פרינסים קרויע, (אויפן) פארם פון פ. גערוכטער) און רובני-ספין (אויפן) פארם פון פ. זעלדער). פון דער פערזענליכע ווענען געהען א.ה.צ. 6 מומלירער און דער רב, דער פרינעס ה' העקסלער ערקלערט די זיצונג פאר געוועזען און דערשטען דעם פערשטענדענעם פרינס ה' זעלדער העמעס אנדענקען אלע געהערען פאמילן אויפגעשעהן פון די ערשטער, און דען נישט ער דאס הארט דעם רב, העלכער האלט א קורצע רעדע הענען די שבתים פונם נאכער, דעם רב'ס הער-מער הערען דורך אלע אנדענדערע אויסגעשערט פא מרויער-פולקעס האט הערשט אין זא, און דערנאך ערקלערט דער פרינעס, אז אלס ציי-כען פון טויער איבעררעסט ער די זיצונג אויף 15 מינוט.

בעת דער חסיסה איז דער רב אהמ-גענאנגען און נאך דער חסיסה הען אלע רעספונדער פארגעקומען זיערע פלעגער לעזט דער סעקרעטאר ה' ווען פאר א קאנסעפאנדענע צווישען רעס פאט דער פערזענליכע הענען דעם שאפן געמינעמאסע קאמפיוסע פאריערען צומי פון דער קהלה-הרמשהשאט פאט פאט-נאמע דעס, און אויך אנטהערט אויפן בריי פון רעס, ערקלערט די פער-האלטונג אז זענען די קאמפיוסע אפ-נאמע רעס העלט געהענען אהען-נעמען די גאנצע קאנסעפאנדענע פון דער פערזענליכע, און דאריבער קען זי אויף דעם נישט אפנישטעמען, זי איז אבער פאר'ן שאפען קאמפיוסע העלכע וועלען אלע ווערע בעשלוסען פארשטעלען פאר דער פערזענליכע צום אקצעפטורען.

טרום דער דאזיגער פראגע צונאמ-קעלט זיך א שארפע דיפיוסיע גיין העלכער עס בעמללינגען זיך א גאנצע ריפוע פרינסים און פערזענליכע-מיס-גלירער. מיר וועלען איצט נישט אי-דער, ער לאזט זיך לאנג נישט בעפען, און עס דויערט נישט קיין מינוט זיין אויך נישט איבער פאן, יאפאקיי און ער נישט מיר אהען א פקיל שעה-גע פערזענליכע.

אויך בין פארגרענען און געה מיר עפען פאטא, אבער פאלר קומט אנצו-לויפען פאן בעל-דבר פערשטאנען און נאנט צו פרוי אפער חלפסו פערקלי-פען דאס פקילע די קאנסע בעקומען א שעהנעם ריז, פאן - הכתם חול אויך דאך נישט הערען, האט העפען שוין פערקופען זי פאן דארף דאך עפס שפעקולירען, און אויך נאחר זיך אהנעם אויך קייף יערען פאט א צייטונג אין קהל פון נחת, וועהנענדיג זיין מיינע כלים הויבען זיך פון פאט צו פאט, אז קלערען קען זיך צו מיר נישט גלייכען. רעוועלוציע אבער גארנישט לאנג און מיטמאכט א קלאג, א בראך, א קראד אויף אקציעס, פאפאלט פון זי שטיקער.

אין ערשטען טאג האב אויך געמינעט אז ס'איז גארנישט, זיך בין געפאל נישט קיין שרעקענדיגער, א שטוקעל שפעקולאנט. אויך זעה אבער אז עס הערט האט א טאג ערנער, לויף אויך ארען קיין הארשא, אויך קום אויף די געלעקעס, ס'איז חושד, ביזויך פאן פערשוין, און הען ביאב אויך נישט געווען, הייב אויך פאן צו פארגען

אין אנדערע הערשער רופען דאס אפנינגע רעדנער אן אז נאך צומי כייט א האלב יאהר עקווסטען מהוס זיך דער ראט ערשט איצט קאנסעפאנדענע, און מרעס צו צו דער ארבעט, עס איז אויך בעשלאפען געפארען אויף איהם, ענטפערט מען מיר - ער האט פער-לירען זיין גאנצע פערמענען אין אפ-ציעס, נאכע און פערמער געדער, האט ער זיך נאכאנאנשערען פון פרינסען שטעק אין פאט.

הערט דאך מיר פרינסער פאר די אוינען אין אויך האט זיך שטעל און לויף אהנעם. בב איז זענען דאך כאטש נישטא קיין פרינעס שטאקען, און דאך דער מענט אפניסל ויכערער פאמילן לעבען, א קשיה אויף א מעשה, שלעכטע געדענקען, ואל נאט שומר אפאל זיין.

ביזאור, פאפאקיל שעהנע אפאפירלעך בלעכט לונגען חו א בשרי, און אד בלעכט א דלפון חו אין דער מנהלה שטעהט.

אין איצט הויבט זיך אן אקציעס נומער צומי און מען איז געבליבען אנטרוסען שעה א פרינסה אין קעשענע און צו עפען דעם מען דאך פארט, הויבט זיך אן נאך א נעץ מדרה אקציעס. נאך און פאר פאט, נישט אנו פער-הען א פאטא-אקציע, און אויך בין דאך עפס א בלעכער, הכלל אויך האנדערל

Jaś i Halka. 8. Orzeczenie rzeczoznawcy.

„Ano, droga Pani, Co tu dużo gadać: Trzeba się przekonać, Porównywać — badać, Ja, stary fachowiec, Zaręczam Jejmości: Pasta Erdal*) z żabką — To cudo jakości!”

*) „ERDAL“ z czerwoną żabką — to prawdziwe dobro dla skóry.

צו שאפען א פערנאנען-קאנדיט אין העלכען פרינעס איהן צו אפן פאר-שטעהער פון יערער גרויסונג האט און פערשטען אין קהלה-ראמ, און די גרויסונגען וועלען אין מסד פון אפס מען צושיקען שריפטליך הער עס אין זייער פארשטעהער.

נאך-דעם זיין פאפער בעשלאפען, אז די האלען אין די קאמפיוסע זאל פאקיומען אויף דער געכטער זי-צונג, הערט אויך אנגענומען א בע-שלוס, אז דער קהלה-ראמ פון זיך צו-לויקומען העניגספענס איינמאל אין חורש.

ערשט דאן מרעס מען צו ציט פאנ-פארגונג, אויף העלכען עס געקומט זיך חורער די אלטע שוין פועל מאל בע-האנדעלעס פראגע הענען צונעמען א מורה-הוראה אויפן פארט פון הרב ישיאעוויטש, די דאזיגע פראגע איז אויף דער פרייהינגער זיצונג געבליבען נישט-ערליריגט, און דאריבער דארף זי איצט העטער בעהאנדעלעס הערען אויך פא דער פראגע ריקען זיך ארויס די בעקטענע ריסקוס עס מיט העלכען מיר האבען אונזערע לעזער שוין בעקענט פון א גאנצע רעהע זי-צונגען הען די דאזיגע פראגע אין בעטראכט געהארען, אבער אויך דאס מאל איז זי נישט ערליריגט געהארען העל פאט אז זי די געקענט צאהל ראט-פערנער חילען אלס די דאזיגע פראגע פערשיבען אויף שפעטער האבען זי געשטימט פאר'ן פארשלאג פון ר. דויטלעכסקי, אז בעת'ן בעהאנדלען די פראגע הענען מורה-הוראה זאל זיין אנגעזענער דער רב, העלכער ואל ער-קלערען אויב מען פון פאקיו האבען א כויץ אין שאמארט.

פרינס פאפאקיל ערקלערט אבער קא-מענאריש, אז אויף דער ציפער זי-צונג פון די דאזיגע פראגע שוין אפני-מאל ענרניסלינג ערליריגט הערען, און מיט דעם הערט די זיצונג גע-שלאפען.

מיר איז א ביסעל קכאט - טקציע און א ביסעל פאט אקציע און מען קומט אדורך.

שפעטער דאך פאן מען דאך העטער צו עפען, אויף חורער פעהרענען א רע-פונעם-אקציע, לויף אויך נאך א הלואה אז די פאט פאלען אראפ.

פרינעס צום היינערען און קויהען און, ואיינזי, לויף אויך צו דער קהלה-לען-אקציע און הייף אויף גענימען פון דער קאמפאפא-אקציע. הקיצור, אויך האנדערל העטער פאט אקציעס, און די דאזיגע אקציעס זענען פארמער ימים ושנים, הארים פון די אלע אקציעס פון אויך גיין נאנען דעם אפאל, איז לייען אין שטוב קען שטוקעל ברויט נישטא.

נא, אז שוין א האנדערל האט די אקציעס זענען מיר אויף גאס, און אויך קען ווער נאמען נישט הערען א פאפאל זענען געהען צוקה-הברות פון אלע פרינסים און אלע נייטבערעכטונג זענען געהאלפן געהארען, און הענט האפנו דיר אקציעס.

אין אפס בעס נאך דעם רבש'ע אז ס'זאל געפען א סף צו די דאזיגע אק-ציעס נומער צומי, און וועלען זי אונ-פערנעקן אויף זי די אקציעס נומער אפניס.

איקס.

